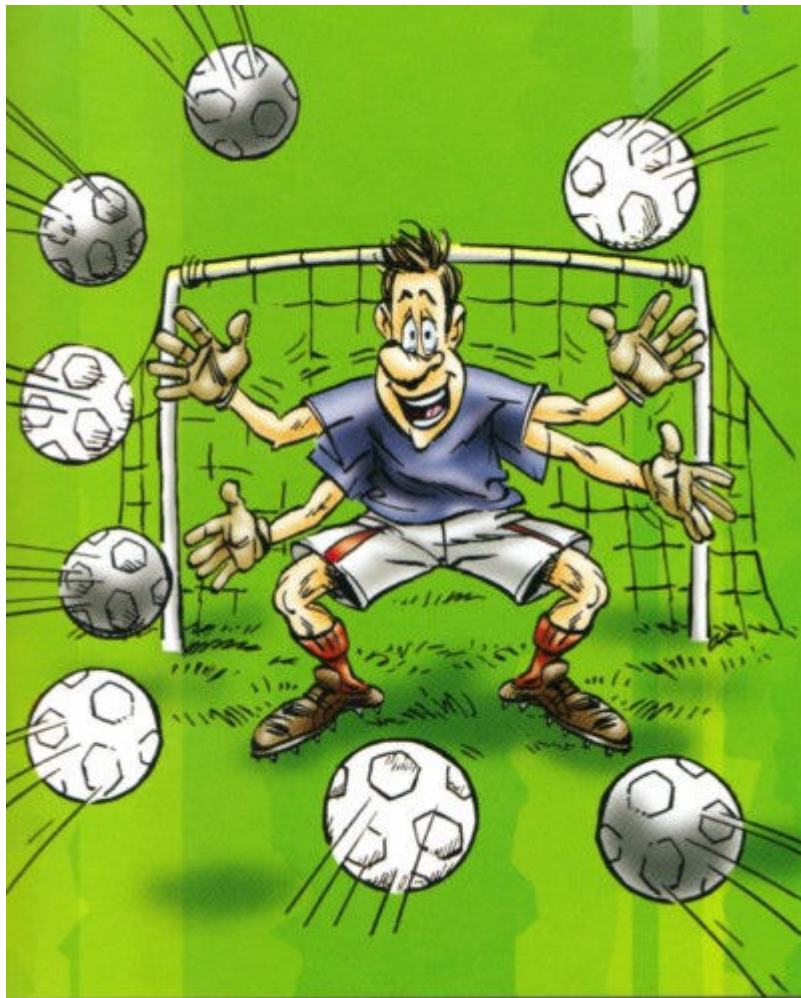

SPORT*notitie*

“De tussenstand”

Een tussenstand van het sportbeleid in Leiderdorp

Inleiding   De warming-up

Voor u ligt de sportnotitie 2011, die op verzoek van de gemeenteraad is opgesteld. Aanleiding vormde de constatering dat er onvoldoende zicht is op de stand van zaken met betrekking tot het huidige sportbeleid en de verschillende, ook van elkaar afwijkende relaties – inhoudelijk, maar vooral ook financieel – tussen de gemeente en de sportverenigingen. Daardoor ontbreekt een actueel kader, aan de hand waarvan nieuwe keuzes kunnen worden gemaakt, en een goed beeld van de feitelijke sturingsmogelijkheden.

De notitie omvat een aantal pijlers, die, gezamenlijk beschouwd, inzicht bieden in:

- a. de huidige stand van zaken met betrekking tot de in de Hoofdlijnennota Leiderdorps sportbeleid 2008-2012 (in het kort: sportnota) genoemde doelen, deelplannen en speerpunten;
- b. de – directe en indirecte – geldstromen tussen gemeente en sportverenigingen;
- c. verhoudingen, ontwikkelingen en trends;

Met bovenstaande elementen is ook duidelijk wat de notitie niet biedt, namelijk een visie voor het toekomstig sportbeleid. Wel anticiperen we op de opstelling van de nieuwe sportnota. Bij het opstellen van de notitie is gebruik gemaakt van zowel binnen de gemeente aanwezige gegevens, als van gegevens die zijn aangeleverd door de verschillende sportverenigingen en bijvoorbeeld Sportfondsen Leiderdorp. Bij de overzichten, vergelijkingen en verhoudingen hanteren we 2010 als peiljaar. Alleen bij de trends kijken we verder terug in de tijd. In de bijlagen zijn de cijfers vanaf in principe 2006, zover beschikbaar, gewoon opgenomen.

Uit de grote hoeveelheid informatie blijkt in ieder geval hoe complex de materie is. Zo zijn de afgelopen decennia verschillende regelingen en constructies ontstaan, die weliswaar op dat moment een oplossing boden voor de specifieke problematiek, maar die onderling verschilden in termijnen, voorwaarden en werkwijzen. Voorts is gebleken dat het in de praktijk lastig is verenigingen die zich met verschillende sporten bezig houden onderling te vergelijken. Een hockeyvereniging is nu eenmaal geen voetbalvereniging en een tafeltennisvereniging laat zich moeilijk vergelijken met een korfbal- of zwemvereniging. Niet alleen de accommodaties en de (speel)velden wijken van elkaar af, maar bijvoorbeeld ook de intensiteit van het gebruik, de omvang van accommodatie en vereniging, de uitstraling, het potentieel en het niveau waarop de clubs acteren. Een vereniging met een eigen accommodatie heeft een ander uitzicht en andere mogelijkheden in vergelijking met een vereniging die geen eigen accommodatie heeft en die huurt van de gemeente of derden.

De belangrijkste voorhanden zijnde gegevens worden in de notitie gepresenteerd. Daar waar sprake is van afwijkende zaken en/of situaties zullen wij deze toelichten. Dit geldt eveneens voor opvallende trends en ontwikkelingen. Afgesloten wordt met een korte vooruitblik, waarin we een schets geven van de zich openbarende lijnen voor de middellange termijn.

Doelstellingen sportnota

Op 28 april 2008 stelde de raad de nota *Hoofdpijnen Leiderdorps sportbeleid 2008-2012* vast. Deze beknopte nota kende een lange en bewogen voorgeschiedenis. Nadat eerdere en aanmerkelijk uitgebreidere versies binnen de raad op verzet stuitten – en daardoor niet op een meerderheid konden rekenen – is uiteindelijk besloten de nota vanuit een praktischer oogpunt in te steken. Dat heeft geresulteerd in een sobere nota met een beperkt, maar realistisch aantal doelen, deelplannen en speerpunten.

Sport en sportbeleid is een doel op zichzelf, maar vormt eveneens een instrument om doelen op een aantal andere aanverwante terreinen te bereiken. Daarbij valt te denken aan het welzijnsbeleid (inclusief de welzijnsvisie), het lokaal gezondheidsbeleid, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), het gemeentelijk accommodatiebeleid en het landelijk sportbeleid. Deze beleidsgebieden fungeren, samen met financiën, als breder kader.

In de drie doelstellingen die aan de basis liggen van het huidige Leiderdorps sportbeleid komt de tweeledigheid – sport als doel en als middel – terug:

1. het bieden van kwalitatief goede en voldoende sportvoorzieningen op breedtesportniveau;
2. sportverenigingen voldoende ondersteunen om gezond te kunnen blijven;
3. sport en bewegen inzetten op de aandachtsgebieden:
  - bevorderen sociale cohesie
  - bevorderen participatie
  - tegengaan overgewicht bij jeugd en jongeren.

De gemeente kiest hiermee voor breedtesport boven topsport en voor laagdrempelige en goede voorzieningen dichtbij de burger. Dat is immers een noodzakelijke voorwaarde om zoveel mogelijk inwoners de mogelijkheid te bieden om te kunnen sporten en bewegen. Het waarborgen van een voldoende aanbod aan (verschillende) sporten is een andere voorwaarde om dit doel te bereiken. Deze doelstellingen vormen nog steeds de basis voor het Leiderdorps sportbeleid. Daarnaast zal – op grond van het coalitieakkoord – worden gekeken naar de mogelijkheden voor het ondersteunen van de individuele sporters.

De brede doelstellingen zijn vervolgens geoperationaliseerd in een drietal deelplannen en een zevental actie- of speerpunten, waarmee de gemeente concreet aan het werk is gegaan.

Stand van zaken deelplannen en speerpunten

In een behoorlijk aantal gevallen heeft dit reeds geleid tot duidelijke resultaten en kan het betreffende speerpunt feitelijk als afgerond worden beschouwd. Op een aantal terreinen is het proces lopend en vindt met betrokken partijen nog overleg plaats. Overigens hoeft dit niet te betekenen dat er uiteindelijk ook feitelijk iets nieuws tot stand komt. Het op basis van nader onderzoek en een degelijke afweging van belangen en kosten niet uitvoeren van voorgenomen actiepunten kan immers eveneens een resultaat zijn. In een enkel geval is nog geen of nauwelijks invulling gegeven aan een speerpunt. Daarnaast spelen enkele actuele kwesties, die ten tijde van de sportnota nog niet bekend waren.

1. deelplan: *het bieden van kwalitatief goede en voldoende sportvoorzieningen op breedtesportniveau*

Onder dit deelplan zijn twee speerpunten geschaard.

a. voortzetting contract Sportfondsen Leiderdorp (SFL)

Dit punt is in een later stadium geherformuleerd tot "het op een adequate en kwalitatief goede wijze vormgeven van het beheer en de exploitatie van de Leiderdorpse binnensportaccommodaties". In 2009 is in eerste instantie getoetst welke wettelijke regelingen en voorwaarden verbonden zijn aan de invulling van de exploitatie en het beheer van de binnensportaccommodaties, welke keuzes daarbinnen kunnen worden gemaakt en welke wensen ten aanzien van aanbesteding er leefden. Vooruitlopend op besluitvorming hierover is eind 2009 de exploitatieovereenkomst met SFL per 1 januari 2011 formeel opgezegd. Daarmee werd de weg vrijgemaakt voor alle opties, inclusief een eventueel aanbestedingstraject.

Eind 2009 besloot het toenmalige college in principe de exploitatie en het beheer van de binnensportaccommodaties via een aanbestedingstraject in de markt te zetten. Het huidige college draaide dit principebesluit op 21 september terug en gunde de opdracht aan de huidige exploitant SFL. Aansluitend is op basis van een eerder uitgevoerde evaluatie gekeken op welke onderdelen van de bestaande overeenkomst aanpassingen en aanscherpingen wenselijk waren. Nadat het college een aantal uitgangspunten had vastgesteld, zijn halverwege november 2010 de onderhandelingen met SFL gestart en drie weken later met succes afgerond.

De nieuwe exploitatieovereenkomst met SFL is op 22 december voor een periode van vijf jaar getekend, met de mogelijkheid van een stilzwijgende verlenging van telkens vijf jaar. Belangrijke onderdelen in de nieuwe overeenkomst zijn maatregelen voor de structurele ondersteuning van de binnensportverenigingen en integratie van het Servicepunt Sport en Bewegen (SSB) in SFL uiterlijk op 31 december 2011. De implementatie hiervan zal gedurende 2011 plaatsvinden. Inmiddels hebben twee gesprekken plaatsgevonden tussen SSB, SFL en gemeente. Hierin is onder meer gesproken over welke concrete stappen gezet moeten worden en welke informatie nodig is om de integratie daadwerkelijk te realiseren. Ook de knelpunten in de besprekingen, die in de tussentijd gevoerd worden door SFL en SSB, komen aan de orde. Het streven is om rond de zomer de integratie af te ronden.

b. beheerstichtingen

Ten tijde van de vaststelling van de sportnota was een aantal verenigingen binnen de gemeente – i.c. ijsvereniging VIJL, scheidsrechtersvereniging COVS, voetbalvereniging RCL en hockeyvereniging Alecto – bezig met het onderzoeken van de mogelijkheden voor het oprichten van een beheerstichting voor de buitensport of daar zelfs daadwerkelijk al toe over gegaan. Met ingang van 1 januari 2002 is "het gelegenheid geven tot sportbeoefening" onderworpen aan het verlaagde BTW tarief. Dit betekent dat als sprake is van het gelegenheid geven tot sportbeoefening, het verlaagde BTW-tarief van 6% van toepassing is. Dit heeft als voordeel dat de BTW (van 19%) op investeringen, (onderhouds)kosten en energie volledig in aftrek kunnen worden gebracht. Door het creëren van een onafhankelijke (beheer)stichting kan worden voorzien in de exploitatie van de buitensportaccommodatie. De stichting zal zich bezig houden met beheer van de buitensportcomplexen en geeft dit in gebruik aan de gebruikers (de verenigingen). Belangrijk hierbij is dat de stichting zowel de buitensportvelden als de aanvullende diensten (kleed- en doucheruimte) ter beschikking stelt. De gemeente dient wel de buitensportvelden te verhuren of over te dragen aan de stichting. Ook de verenigingen dienen kleed- en doucheruimtes over te dragen of te verhuren aan de stichting.

Het overdragen van de buitensportvelden en daarmee de verantwoordelijkheden leveren voor de gemeente op middellange termijn (5 tot 10 jaar) wellicht enig voordeel op. Er is immers niet langer sprake van onderhoudslasten. De ervaring leert wel dat de hoogte van de zogenaamde bruidsschat – de eenmalige bijdrage om onderhoudskosten ook op langere termijn te kunnen bekostigen – een struikelblok kan zijn voor de overdracht. In de gemeente Leiderdorp is bij de verplaatsing van COVS en de Leiderdorpse schaatsvereniging naar het Weteringpark gekozen voor een dergelijke constructie. Ook Alecto heeft een beheerstichting opgericht, waardoor BTW op de investeringen en onderhoud bespaard kan worden. Voetbalvereniging RCL en de gemeente zijn sinds 2009 bezig om het beheer en onderhoud van de velden over te dragen aan de Stichting RCL. Vooralsnog is er geen financieel akkoord bereikt. Er bestaat een verschil van inzicht in de te hanteren systematiek, onder meer waardoor er op dit moment nog een substantieel gat zit tussen de berekeningen van de gemeente en die van RCL. Een extern bureau toetst op dit moment de verschillende berekeningen.

Uit ervaringen elders in het land is inmiddels gebleken dat de gemeente bij de overdracht een (substantieel) risico loopt. Zelfs indien sprake is geweest van een bruidsschat bestaat de kans dat de betreffende vereniging – op het moment dat groot onderhoud moet worden verricht – bij de gemeente aanklopt voor financiële ondersteuning, omdat de reserveringen daartoe ontoereikend zijn. De keuze voor de gemeente is dan vast te houden aan de afspraken, met wellicht een verwaarloosde accommodatie tot gevolg, of opnieuw de portemonnee trekken. Een alternatief voor de eenmalige bruidsschat, dat landelijk in toenemende mate navolging krijgt, is het jaarlijks doteren van de onderhoudsbudgetten aan de beheerstichting, waarmee de gemeente een financiële vinger aan de pols houdt. Vanzelfsprekend dient de gemeente hiertoe voldoende te reserveren.

2. deelplan: *sportverenigingen voldoende ondersteunen om gezond te kunnen blijven*

De verenigingen gaven destijds aan vooral knelpunten te ervaren op het gebied van financiën en vrijwilligers. Onder dit deelplan vallen:

c. ondersteuning binnensport

Door de overgang van de oude sporthal *Op Dreef* naar *De Bloemerd* verloren drie binnensportverenigingen – basketbalvereniging BVL, volleybalvereniging Leython en badmintonvereniging De Spotvogels – een aantal inkomstenbronnen. Vooral het verlies van de kantine-inkomsten woog zwaar. De gemeente heeft dit verlies tot en met 2006 gecompenseerd via een tijdelijke subsidieregeling, die gefaseerd werd afgebouwd. Na het aflopen van de compensatieregeling bleken diverse binnensportverenigingen in mindere of meerdere mate financiële problemen te (blijven) ondervinden.

In 2009 en 2010 zijn gesprekken gevoerd met SFL om de mogelijkheden te bezien van structurele ondersteuning van de binnensportverenigingen. Dit heeft geresulteerd in een aantal maatregelen, waarmee de betreffende verenigingen extra inkomsten (kunnen) genereren en waarmee de financiële situatie substantieel verbetert. Het gaat onder meer om de verwerving van inkomsten uit reclame en sponsoring in sporthal *De Bloemerd* en een collectieve korting op de huur voor de vaste bespelers van *De Bloemerd*. In de recent getekende nieuwe exploitatieovereenkomst met SFL zijn de maatregelen formeel vastgelegd.

d. onderzoek verdeling gemeenschapsgeld binnen het beleidsveld sport

De gemeente verstrekt – zowel direct als indirect – financiële bijdragen aan zowel binnen- als buitensportverenigingen. Op het oog lijkt de buitensport hier meer van te profiteren dan de binnensport. De gemiddelde bijdrage per lid van de drie grootste buitensportverenigingen,

waarmee de gemeente een financiële relatie heeft, ligt ongeveer € 45 hoger dan de gemiddelde bijdrage per lid van de drie grootste binnensportverenigingen, waarmee de gemeente een financiële relatie heeft (cijfers uit peiljaar 2010). De bijdragen per individuele vereniging verschillen vanzelfsprekend eveneens. Zo ontvangt Leython DC minder dan BVL en Spotvogels. Tegelijkertijd moet bij de vergelijking een groot aantal kanttekeningen worden geplaatst, want de vraag stellen blijkt in de praktijk een stuk eenvoudiger dan hem beantwoorden. De cijfers zijn niet zonder meer een op een te vergelijken.

Los van de evidente verschillen tussen de verenigingen (soort sport, intensiteit van gebruik, al dan niet eigen accommodatie met bijbehorende voor- en nadelen), is het ook de vraag welke aspecten wel en welke niet in de berekening worden meegenomen. Zo ontvangen de buitensportverenigingen een bijdrage voor onderhoud en beheer. De velden zijn in eigendom van de gemeente en de gemeente is derhalve verantwoordelijk voor (de kosten van) het onderhoud. Bij de binnensport gaan de bijdragen voor onderhoud en exploitatie naar Sportfondsen Leiderdorp (SFL). Voor een valide vergelijking zou je die bijdragen aan SFL, naar rato van het aantal uur dat een vereniging gebruik maakt van de accommodaties, moeten meenemen. Het is in de praktijk evenwel lastig om deze kosten toe te rekenen aan de diverse verenigingen, scholen en instellingen die gebruik maken van de accommodaties. Bovendien gaat het om meerdere accommodaties waarvan gebruik wordt gemaakt. Een alternatief is de bijdragen aan de buitensport buiten beschouwing laten, maar daarmee wordt voorbij gegaan aan het feit dat deze middelen wel degelijk ten behoeve van de sport worden ingezet.

Daarnaast is 2010 een momentopname. Als je de cijfers van 2009 of 2008 neemt liggen de getallen weer anders. Dat hangt onder andere samen met het tijdstip van investeringen en gradaties in het gevoerde onderhoud. Een vergelijking op grond van meerdere jaren verdient dus de voorkeur, om de jaarlijkse fluctuaties te ondervangen. De daartoe benodigde meerjarige gegevens – o.a. over ledenaantallen – zijn niet beschikbaar. Dat is echter een relatief klein probleem.

Voorts zijn de huurinkomsten niet verdisconteerd met de bijdragen die de gemeente levert aan de buitensportverenigingen. Deze inkomsten fungeren namelijk als dekking voor de gemeentelijke kosten van onderhoud en beheer. De reden waarom deze kosten niet in mindering worden gebracht op de bijdragen voor onderhoud en beheer hangt direct samen met het feit dat wij voor de binnensportverenigingen niet beschikken over deze specifieke cijfers voor beheer en onderhoud.

De gemeente heeft met vaststelling van de sportnota bevestigd te streven naar een gelijkwaardiger behandeling van de verschillende sportverenigingen. Daartoe is nader onderzoek nodig (inclusief eenduidige definities).

In het kader van de voorliggende sportnotitie wordt daartoe een aanzet gegeven. Het gaat onder andere om cijfers over huur, onderhoud en erfpacht en informatie over bijvoorbeeld eigendomsverhoudingen en (financiële) ondersteuning. Op basis van (de analyse van) de beschikbare gegevens kunnen conclusies worden getrokken, wensen worden geformuleerd en keuzes worden gemaakt, vanzelfsprekend rekening houdend met de intrinsieke verschillen tussen verenigingen en beperkingen op grond van redelijkheid en billijkheid.

e. verenigingsondersteuning en vrijwilligersbeleid

Sportverenigingen zijn over het algemeen in belangrijke mate afhankelijk van de inzet van vrijwilligers. In toenemende mate ondervinden zij echter problemen met het vinden van voldoende mensen die zich als vrijwilliger willen inzetten voor de vereniging.

De gemeente heeft de verenigingsondersteuning neergelegd bij het SSB. De consultants van het SSB bieden professionele ondersteuning aan verenigingen op velerlei terrein. In het kader van het WMO-beleid wordt momenteel gewerkt aan de nota vrijwilligerswerk. Deze nota staat gepland voor de tweede helft van 2011.

3. deelplan: *sport en bewegen in te zetten op de aandachtsgebieden “bevorderen sociale cohesie”, “bevorderen participatie” en “tegenaan overgewicht bij jeugd en jongeren”*

Sport en bewegen worden vanuit de WMO en de prioriteiten die in het kader van het lokaal preventief gezondheidsbeleid en het jeugdbeleid zijn gesteld gezien als belangrijke instrumenten om specifieke doelen te bereiken.

De volgende speerpunten passen binnen dit deelplan:

- f. sportstimulering

De sportstimulering ligt in Leiderdorp in handen van SSB. Met inzet van middelen vanuit de breedtesportimpuls is destijds door het SSB een aantal projecten opgestart om bewegen te stimuleren. De activiteiten worden jaarlijks geëvalueerd. Op basis van die evaluatie vindt zo nodig aanpassing van het programma plaats. Het SSB richt zich op onder meer sportkennismaking, wijk- en buurtsport, sportuitleen en sport- en bewegingsactiviteiten voor doelgroepen.

Na de beëindiging van de breedtesportimpuls (2009) zijn de mogelijkheden voor de toekomst van het SSB geïnventariseerd. Het in grote lijnen continueren van de huidige taken vormde daarbij het uitgangspunt. Dit proces werd extra gecompliceerd nadat bij de vaststelling van de begroting 2010 het budget van het SSB werd gehalveerd tot jaarlijks € 55.000. In eerste instantie leek de *Impuls brede scholen, sport en cultuur* – beter bekend onder de naam combinatiefuncties – soelaas te bieden. Deze regeling kent een cofinancieringsystematiek, waarmee rijksmiddelen voor de gemeente beschikbaar komen. De voorwaarde dat de gemeente vanaf 2011 60% van de benodigde middelen beschikbaar stelt bleek evenwel een onoverkomelijke. Omdat deze middelen in 2012 – als het gaat om een bedrag van ongeveer € 120.000 – niet voorhanden zijn, besloot het college eind 2010 te stoppen met de implementatie van de combinatiefuncties in Leiderdorp.

Vanuit die situatie is vervolgens contact gezocht met de directie van SFL, die in een eerder stadium al had laten weten interesse te hebben in samenwerking met het Servicepunt en daarvoor ook genoeg mogelijkheden ziet. In de onderhandelingen met SFL over de nieuwe exploitatieovereenkomst is overeenstemming bereikt over integratie van het SSB. Het continueren van de sportstimulering is daarmee verzekerd. Op dit moment laten SFL en SSB een onderzoek uitvoeren onder gebruikers en andere belanghebbenden, waarin wordt gevraagd naar het oordeel over de kwaliteit van en behoefte aan de huidige producten en diensten en de wensen ten aanzien van eventuele nieuwe producten en diensten. Dit moet uiteindelijk leiden tot een geactualiseerd activiteitenplan van het SSB.

- g. Actieplan Bewegen

In de nota preventief lokaal gezondheidsbeleid staat voor 2009 het Actieplan Bewegen opgenomen. Het voorkómen van overgewicht staat hierin centraal.

Bewegen heeft raakvlakken met verschillende beleidsterreinen. De nota lokale gezondheidszorg *Een goede gezondheid, van jongs af aan* en de nota *Jeugd, Vrijtijdsbesteding & Participatie* besteden beide prominent aandacht aan bewegen en het stimuleren van bewegen. Leiderdorp heeft in het kader van het lokale gezondheidsbeleid

voor 2009 en verder geen specifiek actieplan opgesteld om hier invulling aan te geven. Bewegingsactiviteiten in Leiderdorp worden door het SSB geïnitieerd. De algemene doelstelling van SSB is "Leiderdorpers bewegen te bewegen". SSB organiseert jaarlijks tal van bewegingsactiviteiten om concreet invulling te geven aan deze doelstelling. Daarnaast is de toegankelijkheid van sportverenigingen voor ouders en kinderen met een minimum inkomen verbeterd. In het kader van het minimabeleid van Leiderdorp kunnen Leiderdorpers met een inkomen gerelateerd aan de bijstandsnorm (de zogenoemde minima) het lidmaatschap van een sportclub via de declaratieregeling gedeeltelijk vergoed krijgen (maximaal € 210 per persoon per jaar). Ook de individuele sportbeoefening draagt bij aan een gezonder leven. Onderzocht wordt hoe en in welke mate de gemeente de individuele sporter hierin kan faciliteren.

Gemeentelijke binnensportaccommodaties

De gemeentelijke binnensportaccommodaties in Leiderdorp bestaan uit drie gymzalen, een zwembad en twee sporthallen. Deze worden geëxploiteerd en beheerd door Sportfondsen Leiderdorp (SFL). De binnensportverenigingen, maar ook buitensportverenigingen met een binnenseizoen (zie bijlage 1 voor een overzicht), maken gebruik van deze gemeentelijke accommodaties. Hiervoor wordt door SFL huur in rekening gebracht bij de betreffende verenigingen. In beginsel kan worden vastgesteld dat hier commerciële tarieven worden gehanteerd. Voor Leiderdorpse verenigingen die gebruik maken van sporthal annex zwembad *De Does* en sporthal *De Bloemerd* wordt een uitzondering gemaakt en wordt een maatschappelijke tarief gehanteerd. Het verschil tussen deze tarieven wordt door SFL in rekening gebracht bij de gemeente. Dit geldt overigens ook voor de (bijdragen van de) scholen. De verenigingen zelf merken weinig van dit indirecte voordeel.

De volgende verenigingen maken gebruik van de sporthal/zwembad *De Does* en de sporthal *De Bloemerd*, inclusief tarieven.

	huurbedragen 2010	compensatie voor maatschappelijke tarief	collectiviteitskorting 6%
BVL (basketbal)	€ 37.750,00	€ 9.951,47	€ 2.265,00
Leython (volleybal)	€ 46.300,00	€ 11.858,54	€ 2.778,00
Spotvogels (badminton)	€ 9.750,00	€ 2.667,69	€ 585,00
Velocitas (korfbal)	€ 22.050,00	€ 4.552,71	-
Alecto (hockey)	€ 2.000,00	€ 374,80	-
Parabowls (bowls)	€ 5.850,00	€ 1.286,99	€ 351,00
DKD (zwem en polo)	€ 39.900,00	€ 5.842,46	-
LDRB (reddingsbrigade)	€ 5.650,00	€ 733,06	-
LKV Rijnland (kano)	€ 1.050,00	€ 132,28	-
Sparta (gymnastiek)	€ 7.699,84	€ 0,00	-
Rijnsleutels (tafeltennis)	€ 567,10	€ 0,00	-
JESPA (gehandicapten)	€ 3.943,20	€ 0,00	-
Totaal	€ 182.510,14	€ 37.400,00	€ 5.979,00

Collectiviteitskorting op tarieven

In het kader van ondersteuning van de binnensportverenigingen is in het nieuwe contract met SFL voor de periode 2011-2015 overeengekomen om een collectiviteitskorting toe te passen voor de vaste gebruikers van de sporthallen. Het gaat om BVL, Leython DC, Spotvogels en Parabowls. Voor deze verenigingen wordt vanaf 1 januari 2011 een korting toegepast van 5% ten opzichte van 2010. Dit betekent feitelijk voor 2011 een korting van 6 procent, omdat er voor 2011 ook geen index (1 procent voor de sporthallen) in rekening wordt gebracht. Financieel betekent het dat de betreffende verenigingen gezamenlijk op jaarbasis een voordeel hebben van € 5.979,00 boven op de compensatie van de huurverschillen.

Daarnaast hebben de in het BOL (Binnensport Ondersteuning Leiderdorp) georganiseerde verenigingen – Leython DC, BVL en Spotvogels – het beheer gekregen over de reclameuitingen in sporthal *De Bloemerd*. Hiermee kunnen ze extra inkomsten genereren, hetgeen

een positief effect heeft op de exploitatie. Het indirecte nadeel voor de gemeente (vermindering sponsorinkomsten en dus nadeel in de exploitatie van SFL) is overigens zeer beperkt.

(Buiten)sportaccommodaties

De buitensportverenigingen in Leiderdorp beschikken bijna allemaal over een eigen accommodatie op gemeentelijke grond. De gronden onder de sportaccommodaties zijn in erfpacht uitgegeven. Hierdoor blijft de gemeente eigenaar, terwijl de verenigingen deze grond voor een langere periode kunnen gebruiken. De verenigingen betalen een erfpachtcanon als vergoeding voor het gebruik van de gronden.

Sportvereniging	erfpachtcanon 2010	aantal M2 totaal accommodaties	M2 prijs	stijging t.o.v. 2006 in %
Korfbalvereniging Velocitas (clubgebouw)	€ 1.133,30	958	€ 1,18	13,21
Leiderdorpse Sportclub Alecto (clubgebouw)	€ 1.725,00	1390	€ 1,24	0,00
Leiderdorpse Tennisclub De Munnik (totale terrein)	€ 17.452,50	9600	€ 1,82	24,66
Ruitervereniging Liethorp (manege en woning)	€ 10.399,45	7403	€ 1,40	72,62
Voetbalvereniging RCL (clubgebouw en tribune)	€ 2.547,33	1072	€ 2,38	13,82
Schietvereniging De Vrijheid (clubgebouw, schietbanen en parkeerplek)	€ 7.345,79	2781	€ 2,64	0,00
Stichting Schaats- en Skeelercentrum Weteringenpark* (clubgebouw)	€ 2.969,00	625	€ 4,75	n.v.t.
Postduivenvereniging De Bloemerd (clubgebouw)	€ 1.016,25	352	€ 2,89	n.v.t.
Watersportvereniging Doeshaven (totale terrein zonder water)	€ 19.538,00	5415	€ 3,61	27,08
Leiderdorpse Kanovereniging**	€ 0,00			n.v.t.
Stichting tennishal STM (Tennishal)	€ 15.307,50	2000	€ 7,65	22,46
COVS* (Clubhuis)	€ 1.954,00	385	€ 5,08	154,76
Totaal	€ 81.388,12			

* wordt in principe voor 100% gecompenseerd voor de erfpachtcanon komende vijf jaar.

** de Leiderdorpse kanovereniging heeft een tijdelijke locatie op het water van Doeshaven.

In bovenstaande overzicht is per vereniging de erfpachtcanon die de verenigingen aan de gemeente betalen te zien. In de derde kolom van het overzicht is de omvang van de accommodatie in aantal vierkante meters weergegeven, zoals opgenomen in de erfpachtovereenkomst. Kolom 4 is een weergave van het aantal vierkante meters afgezet tegen de hoogte van de erfpachtcanon. Het is onmogelijk op basis van een vierkante meterprijs de erfpachtcanon van de verenigingen met elkaar te vergelijken. Dit heeft te maken met verschillende type gronden en de situering van de gronden. In de laatste kolom van het overzicht is per vereniging aangegeven wat het stijgingspercentage van de erfpachtcanon is ten opzichte van 2006.

Uit het overzicht wordt duidelijk dat er geen eenduidigheid is ten aanzien van de doorgevoerde verhogingen. Bij een aantal verenigingen is de erfpachtcanon de afgelopen jaren fors verhoogd. Bij een aantal andere verenigingen is dit bedrag de afgelopen jaren

nauwelijks gestegen. Een belangrijke verklaring hiervoor is dat binnen veel van de afgesloten erfpachtcontracten het slechts mogelijk is één keer in de vijf jaar de erfpachtcanon te verhogen. Ook het indexeren van de erfpachtcanon vindt vijfjaarlijks plaats. De verschillende looptijden van de erfpachtovereenkomsten zorgen ervoor dat er een vertekend beeld ontstaat.

Verhuur sportvelden / accommodaties

Een aantal verenigingen in Leiderdorp huurt (een deel van) zijn accommodatie bij de gemeente. Alecto, RCL en Velocitas hebben naast een erfpachtovereenkomst voor het clubgebouw (in eigendom van de verenigingen) ook een huurovereenkomst voor de sportvelden, die in eigendom zijn van de gemeente. De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud en vervanging van de sportvelden. Per vereniging zijn hier verschillende afspraken over gemaakt. Vervanging van kleedaccommodatie en clubgebouw komen geheel voor rekening van de sportverenigingen.

Sportvereniging	verhuur 2010	aantal M2	prijs per M2
Korfbalvereniging Velocitas (sportvelden)	€ 11.766,25	15.358	€ 0,77
Leiderdorps Sportclub Alecto (sportvelden)	€ 7.078,56	35.600	€ 0,20
Voetbalvereniging RCL (sportvelden)	€ 21.250,11	70.000	€ 0,30
Club de Pétanque De Boulende Stier (clubgebouw + speelveldje)	€ 5.966,40	onbekend	onbekend

In het bovenstaande overzicht zijn de huurbedragen en het aantal vierkante meters opgenomen. In de laatste kolom is het huurbedrag afgezet tegen het aantal vierkante meters. Ook hier wordt opgemerkt dat het niet betrouwbaar is om verenigingen enkel op basis van vierkante meterprijzen te vergelijken, omdat de diverse accommodaties teveel van elkaar verschillen.

De kosten voor het onderhoud en vervanging van de velden komen voor rekening van de gemeente. De gemeente heeft hierover in het verleden met een drietal sportclubs afspraken gemaakt. In het onderstaande overzicht zijn de gemeentelijke kosten opgenomen om de sportvelden van Alecto, RCL en Velocitas te onderhouden. De totale onderhoudskosten bedragen in 2010 € 250.460,72 inclusief BTW. Deze kosten bestaan voornamelijk uit dotaties, rente, onderhoudskosten en personeel van de afdeling Gemeentewerken.

Sportvereniging	Gemeentelijke kosten 2010 voor onderhoud + investeringen	huuropbrengsten totaal 2010	dekking van de kosten in %
Velocitas	€ 58.204,20	€ 23.382,82	40,17
RCL	€ 184.490,16	€ 29.116,19	15,78
Alecto	€ 7.766,36	€ 7.078,56	91,14

De totale kosten per vereniging verschillen substantieel van elkaar. Dit is deels te verklaren door het soort contract dat met de vereniging is afgesloten. Daarnaast spelen de omvang, de type sport en de intensiteit van de sport, en het soort velden een grote rol bij het beheer en onderhoud van het sportcomplex. Deze kosten kunnen jaarlijkse fluctueren doordat deze kosten samenhangen met onderhoudsschema's. In de bijlage is per vereniging een specificatie terug te vinden van de gemeentelijke kosten vanaf 2006. Om een duidelijk inzicht te geven in de afspraken wordt onderstaand per vereniging een korte toelichting gegeven.

Velocitas

Korfbalvereniging Velocitas heeft voor de twee kunstgrasvelden een huurcontract met de gemeente. Velocitas is zelf verantwoordelijk voor het klein onderhoud. De gemeente is verantwoordelijk voor het groot onderhoud. De huuropbrengsten van Velocitas en overige huurders dekken in het jaar 2010 40% van de totale kosten die de gemeente voor Velocitas maakt.

Alecto

Hockeyvereniging Alecto heeft een huurovereenkomst voor het sportcomplex (exclusief het clubhuis). In de huurovereenkomst is vastgelegd dat Alecto zelf verantwoordelijk is voor het onderhoud en vervangingen van het sportcomplex. Hiertoe doet de gemeente een tienjaarlijkse bijdrage van (peildatum 1997) € 377.091. In 2007 is dit bedrag geïndexeerd en uitgekeerd aan Alecto. Voor deze tienjaarlijkse bijdrage wordt niet gedoteerd. Dit verklaart de lage kosten in bovenstaand schema voor Alecto. Het dekkingspercentage van 91% klopt hierdoor feitelijk niet.

RCL

Voetbalvereniging RCL heeft voor de sportaccommodatie (exclusief tribune en clubhuis) een gebruikersovereenkomst met de gemeente. Het volledige onderhoud en beheer van het sportcomplex komen voor rekening van de gemeente. De gemeente heeft in vergelijking met de andere twee buitensportverenigingen relatief hoge kosten voor het beheer en onderhoud van het sportcomplex van RCL. De hogere kosten zijn deels te verklaren doordat voetbalvelden – door de aard van de sport en daardoor de intensievere belasting – meer onderhoud nodig hebben dan de velden bij andere sporten. Daarnaast zijn door het wegvallen van de vrijwilliger de kosten voor inzet van gemeentelijk personeel fors gestegen. Deze vrijwilliger voerde onderhoudswerkzaamheden uit die in beginsel een verantwoordelijkheid zijn van de gemeente. Hierdoor had de gemeente een kostenvoordeel. Voor de investeringen wordt jaarlijks gedoteerd.

Garantstellingen

De Gemeente Leiderdorp ondersteunt de sportverenigingen bij het realiseren, onderhouden of renoveren van hun clubgebouw door middel van een gemeentelijke garantstelling. In beginsel staat de gemeente voor 50% garant. Sportverenigingen kunnen voor het overige deel een beroep doen op het Waarborgfonds Sport. Dit fonds hanteert de bepaling dat slechts voor 50% van de kosten met een maximum van € 250.000 een borgstelling wordt afgegeven. Het college heeft wel de mogelijkheid om in voorkomende gevallen gemotiveerd af te wijken van de 50% regeling en voor een hoger percentage garant te staan. De gemeente heeft voor de volgende verenigingen een garantie afgegeven.

naam van de geldnemer	doel van de geldlening	garantstelling van de gemeente Leiderdorp
Schietvereniging De Vrijheid	Aanleg schietbanen, len.400075267	€ 48.898
Watersportver. Doeshaven	vervanging steigers '02, len.nr.3356925725	€ 18.750
Alecto	Aanp.+uitbreiding accommodatie, len.3356914987	€ 192.309
Alecto	Aanp.+uitbreiding accommodatie, len.3356915126	€ 115.385
Stichting Ruiterschool Liethorp	Verbouw van de stallen vd. Manege	€ 86.625
Alecto	Uitbreiding accommodatie, len.nr.604456301	€ 370.230
Schietvereniging De Vrijheid	achtervang lening vervanging dak	€ 75.000

Stg.Schaats- en Skeelersport Weteringpark	Bijdrage in de bouwkt. Clubgebouw	€ 50.000
Watersportver. Doeshaven	Modernisering Doeshaven	€ 190.000
Stichting Ruiterschool Liethorp	achtervang lening tweede binnenbak	€ 145.000

De notitie laat zien dat we een behoorlijk eind op weg zijn. De verwachting is dan ook dat de meeste van de in de sportnota verwoorde deelplannen en speerpunten worden gerealiseerd. De cijfers tonen aan dat er – vaak als gevolg van keuzes uit het verleden – verschillen bestaan tussen verenigingen ten aanzien van gehanteerde tarieven, voorwaarden of systematieken. De erfpacht is daar een pregnant voorbeeld van. Tegelijkertijd zien we nieuwe ontwikkelingen en trends op ons afkomen en worden we geconfronteerd met noodzakelijke gemeentelijke bezuinigingen.

Op grond van de in de notitie geleverde informatie komen we tot de volgende (beleids)lijnen voor de middellange termijn:

1. het in beeld brengen van scenario's met betrekking tot de oprichting van beheerstichtingen, inclusief voor- en nadelen en gevolgen voor de gemeente en de verenigingen.
2. het stimuleren en faciliteren van verdergaande samenwerking tussen de buitensportverenigingen gevestigd in de Bloemerd, bij voorkeur leidend tot de oprichting van een brede beheerstichting of een of meerdere individuele beheerstichtingen voor de buitensport;
3. overdracht van (het beheer en onderhoud van) de sportvelden aan deze (brede) beheerstichting(en) voor de buitensport;
4. stimuleren en faciliteren van verdergaande samenwerking tussen de in het BOL georganiseerde binnensportverenigingen (Leython DC, BVL en Spotvogels), mogelijk – en indien in voldoende mate gesteund door de betrokken verenigingen – op termijn leidend tot oprichting van een omnivereniging. De betrokken verenigingen zien op dit moment overigens vrijwel geen meerwaarde in een dergelijke omnivereniging;
5. harmonisering van de bestaande erfpacht- en huurconstructies, zowel met betrekking tot de duur van de overeenkomsten, de hoogte van de huur- en erfpachtvergoedingen als de gehanteerde voorwaarden. Daartoe op een nader te bepalen moment de betreffende overeenkomsten openbreken en wijzigen;
6. faciliteren van de ongeorganiseerde sporters;
7. het (doen) uitvoeren van een vergelijkend onderzoek naar de hoogte van de directe en indirecte financiële ondersteuning van de sportverenigingen in vergelijking met andere gemeenten;
8. op basis van de resultaten van het vergelijkend onderzoek en rekening houdend met de intrinsieke verschillen tussen de verenigingen streven naar een gelijkwaardiger verhouding tussen binnensportverenigingen enerzijds en buitensportverenigingen anderzijds.